

în care:

Rex = rezultatul extraordinar;

Vex = venituri extraordinare;

Cex = cheltuieli extraordinare.

4) Se determină rezultatul brut al exercițiului (RBE):

$$RBE = Re + Rf + Rex$$

sau: $RBE = VT - CT$

în care:

VT = venituri totale:

$$VT = Ve + Vf + Vex$$

CT = cheltuieli totale, exceptând impozitul pe profit :

$$CT = Ce + Cf + Cex$$

ECONOMIE MONETARĂ ȘI BANCARĂ

Bibliografie: M. Opreșcu și colaboratorii- Monedă, credit, bănci, Editura Sitech, Craiova, 2009, pg. 201-210

1. Criteriile de organizare a procesului de creditare

Organizarea procesului de creditare este o activitate complexă, în cadrul căreia mobilizarea resurselor bănești necesare satisfacerii unor nevoi de fonduri ale agenților economici, crearea de noi mijloace de plată în economie, dirijarea acestora în strânsă concordanță cu cerințele pieței, utilizarea lor și controlul asupra tuturor acestor laturi sunt concepute după anumite criterii și realizate într-un anumit cadru organizatoric, pe baza unor reglementări precise ale statului. Asemenea reglementări precise, și, în același timp, severe prin implicațiile lor, sunt o consecință a pragmatismului, a necesităților de stabilire a unor soluții sub impulsul cerințelor practicii de zi cu zi, și mai puțin a implementării tezelor vreunei școli sau ideologii. Oricum, experiența reunită a multor țări în dezvoltarea lor a relevat că, gradul de expansiune a creditului, mărimea lui, pot fi elemente care pot să tulbure echilibrul economic, în condițiile în care resursele de creditare sunt de fapt limitate, iar posibilitățile de absorbție reale au și ele măsura lor.

În organizarea procesului de creditare, în cadrul unei economii libere, un rol deosebit revine băncilor care, delimitând intervenția lor, determină poziții date pentru agenții economici cu care vin în contact și cu care stabilesc raporturi. Libertatea agenților economici constă numai în a accepta regulile jocului, dacă doresc să participe. Normele de reglementare și control al creditului vizând numai comportamentul băncilor și instituțiilor de credit, pot fi considerate în primul rând o reglementare profesională, de breaslă, dar apărându-se interesele băncilor, se apără de fapt interesele generale ale economiei naționale.

Aflate în strânsă legătură cu emisiunea monetară, dimensiunile creditului interesează în mod deosebit statul. De fapt, aici se angajează și se îmbină, deopotrivă, interese ale statului cu cele ale băncilor, mijlocite de regulă de banca de emisiune, care în toate țările dezvoltate, este proprietate și instrument de acționare economică a statului. Rolul statului decurge din obligația sa de a proteja pe toți operatorii și agenții economici, de a asigura condiții în acest sens și printr-o circulație monetară stabilită și printr-un volum de credit adecvat.

Sub influența acestor determinante, reorganizarea sistemului de credit în țara noastră are la bază o serie de criterii distincte, dar corelate. Asemenea criterii se referă la: natura complexă a procesului de creditare, destinația precisă, garantarea materială și rambursarea la termen a creditului. Existența și funcționarea acestor criterii constituie o necesitate firească, date fiind implicarea largă a agenților economici, a populației, a băncilor cât și rolul motor al creditului în funcționarea mecanismului economic.

Natura complexă a procesului de creditare constă, **în primul rând**, în faptul că volumul și structura sa se dimensionează în funcție de evoluția componentelor de bază ale masei monetare și de necesitățile reale de fonduri, ale agenților economici deserviți de unitățile bancare. Prin corelarea indicatorilor care exprimă evoluția creditului și cei înscrisi în bugetele de venituri și cheltuieli elaborate de diverși agenți economici se asigură și se realizează concordanța obiectiv necesară, între mișcarea banilor și mișcarea valorilor materiale în procesul reproducerii lărgite. **În al doilea rând**, natura complexă a procesului de creditare se concretizează în acordarea acestuia în funcție de modul în care agenții economici își realizează programele de producție și desfacere. Deci, simpla prevedere a creditelor în contractele încheiate de bănci cu clienții lor nu echivalează cu acordarea automată a acestora. În consecință, neîndeplinirea obiectivelor programului de producție trebuie să conducă la folosirea unui volum de credite mai redus decât cel contractat. **În al treilea rând**, natura complexă a procesului de creditare se concretizează în acordarea și menținerea acestuia numai în condițiile realizării unei activități eficiente, fiind excluse de la creditare acțiunile și activitățile care se finalizează cu rezultate financiare nefavorabile.

În strânsă concordanță cu caracterul dirijat al creditului funcționează **criteriul destinației precise**, care presupune ca acordarea de credite să vizeze scopuri strict delimitate în funcție de care se stabilesc și se realizează indicatorii ce caracterizează procesul de creditare. Prezența acestui criteriu în cadrul procesului de creditare este, de fapt, de natură obiectivă, ea decurgând din însuși conceptul de credit și din necesitatea folosirii creditului ca pârghie de influențare a activității economice. Astfel, prin însuși conținutul său, creditul nu poate acoperi orice fel de necesități, ci numai anumite necesități, strict delimitate, în funcție de caracterul lor. În același timp, pârghia creditului poate acționa numai în situația în care se cunosc precis și detaliat nevoile de fonduri ale agenților economici, iar eficiența folosirii acestei pârghii poate fi apreciată doar prin existența destinației precise a creditului.

Garantarea materială a creditului este unul din cele mai importante criterii care stau la baza organizării procesului de creditare. Existența sa reclamă ca pe toată perioada de folosire a creditului agenții economici să dispună de valorile materiale de creditate, aflate în diferite stadii ale circulației lor. Orice modificare în volumul și componența acestor valori trebuie, în virtutea acestui principiu, să fie urmată și de modificări în volumul și structura creditelor. Nu pot constitui garanție materială a creditului stocurile rezultate dintr-o activitate defectuoasă. În prezent garanția creditului este în întregime de natură materială. Existența și funcționarea criteriului garanției materiale a creditului, ca de altfel și a celorlalte criterii, generează consecințe deosebite în economie.

Rambursarea la termen a creditului, ca unul din criteriile de bază ale organizării creditului, se materializează în restituirea sumelor împrumutate la anumite termene numite scadențe. Caracteristic acestui criteriu este faptul că posibilitățile de rambursare a creditului se stabilesc cu anticipație și se urmăresc pe toată durata folosirii lui, adaptându-se elastic modificărilor ce intervin pe parcurs.

Termenele de rambursare a creditului sunt stabilite prin luarea în considerare a mai multor elemente, cum sunt: particularitățile procesului sau acțiunii creditate; caracterul necesităților de fonduri, modul de mișcare a valorilor materiale creditate la momentele obținerii resurselor bănești care înlocuiesc creditul sau fac posibilă rambursarea lui. În stabilirea scadențelor, fiecare criteriu poate fi utilizat singur sau în combinație cu altele.

Adeseori, apar situații când anumite credite nu pot fi rambursate la scadență, din motive obiective. În aceste situații, termenele de rambursare pot fi prelungite, punându-se în concordanță cu condițiile concrete de mișcare a valorilor materiale, mișcare ce nu a putut fi realizată așa cum a fost ea stabilită cu ocazia aprobării creditelor. Nerespectarea acestui principiu este sancționată pe linie bancară, prin reflectarea creditelor respective, drept credite restante, purtătoare de dobânzi penalizatoare. Apariția și menținerea acestor credite demonstrează că în activitatea agenților economici respectivi există deficiențe pe linia folosirii fondurilor pe care la au la dispoziție. În situația în care pe ansamblul economiei naționale există un volum însemnat

de credite nerambursate la scadență, acest fenomen atrage după sine schimbări în componența resurselor de creditare, deci și în structura masei bănești, fapt ce implică luarea de măsuri de reconsiderare a unor corelații dintre componentele de bază ale echilibrului monetar și a modului în care este conceput să acționeze mecanismul creditului.

În concluzie, prezentarea criteriilor ce stau la baza organizării mecanismului de creditare, permite relevarea unor trăsături caracteristice ale acestora, cum ar fi: caracterul lor unitar, înțeles în sensul inseparabilității acțiunii acestora; caracterul dinamic al acestora, concretizat în faptul că în fiecare moment conținutul lor calitativ se modifică în raport cu cerințele reale, concrete ale acestuia; consecințele multiple pe care le propagă în economie, îndeosebi asupra asigurării și realizării echilibrului monetar, în care sens, creditul este unul din instrumentele de bază folosite în acest scop.

2. Creditarea societăților comerciale și întreprinzătorilor particulari

2.1 Fundamentarea deciziei de creditare

Decizia de a acorda sau nu un credit are la bază capacitatea de rambursare, prezentă și viitoare, a clienților băncii. Pentru cuantificarea acesteia banca acționează în două direcții concretizate în:

- analiza economico - financiară;
- analiza aspectelor nefinanciare.

Analiza economico - financiară vizează atât performanțele realizate în anii anteriori cât și proiecțiile financiare pentru perioadele viitoare și are ca suport documentele contabile de sinteză cum sunt bilanțul contabil, contul de rezultate, raportările contabile periodice și situațiile financiare, îndeosebi situația fluxurilor de lichidități. Cunoașterea cât mai exactă a activității desfășurată de clienți dă băncii posibilitatea să ofere acestora servicii și produse financiare adecvate și totodată să ia măsurile corespunzătoare pentru diminuarea și prevenirea riscurilor în vederea recuperării creditelor și încasării dobânzilor.

În baza datelor furnizate de bilanțul contabil și contul de rezultate băncile stabilesc bonitatea clienților folosind un sistem de indicatori grupați în:

- indicatori de structură: cifra de afaceri, capitalurile proprii, rezultatul exercițiului, fondul de rulment, necesarul de fond de rulment, trezoreria netă, lichiditatea, solvabilitatea, gradul de îndatorare, viteza de rotație;
- indicatori de performanță: rentabilitatea, riscul financiar, rata valorii adăugate, ponderea dividendelor în rezultatul net al exercițiului.

Analiza aspectelor nefinanciare vizează credibilitatea clienților generată, în primul rând, de calitățile morale și profesionale ale managerilor agenților economici solicitanți de credite, ale principalilor asociați și colaboratori. În al doilea rând, se are în vedere calitatea activității desfășurată de agenții economici și, îndeosebi, îndeplinirea obligațiilor generate de relațiile cu partenerii de afaceri.

Evaluarea performanțelor agenților economici prezintă o deosebită importanță pentru bancă în analiza și clasificarea portofoliului de credite. De fapt, prin această operație se pune în evidență capacitatea agenților economici de a-și onora datoriile la scadență. Stabilirea performanțelor agenților economici se face diferențiat de la o bancă la alta, în funcție de o anumită strategie avută în vedere. De pildă, Banca Comercială Română are în vedere, în evaluarea performanțelor clienților săi, cinci categorii notate cu literele A, B, C, D, E. Performanțele se stabilesc pe baza unui punctaj obținut prin notarea criteriilor cuantificabile, influențat cu rezultatul aprecierii criteriilor necuantificabile.

În paralel cu analiza și evaluarea performanțelor clienților, băncile fac aprecieri și asupra serviciului datoriei, care poate fi:

- *bun*, atunci când rambursarea ratelor scadente și plata dobânzilor se face la scadență sau cu o întârziere de cel mult 7 zile;
- *slab*, în situația când rambursarea se întârzie cu până la 30 de zile;

- *necorespunzător*, atunci când ratele scadente și dobânzile sunt plătite cu o întârziere mai mare de 30 de zile.

În fine, ținând seama de nivelul performanțelor clienților și natura serviciului datoriei, băncile clasifică creditele în următoarele categorii:

- *standard*, acela care nu implică riscuri în administrarea datoriei;
- *în observație*, acordate unor clienți cu performanțe foarte bune, dar care, temporar, întâmpină dificultăți în ceea ce privește rambursarea acestora;
- *substandard*, credite care prezintă un risc ridicat în ceea ce privește lichiditatea datoriei;
- *îndoielnice*, care din punct de vedere al rambursării garanției prezintă o stare de totală incertitudine;
- *pierdere*, sunt cele mai neperformante credite pe care le poate înregistra o bancă, fapt care presupune luarea unor măsuri deosebite în vederea lichidării lor.

-

2.2 Acordarea și rambursarea creditelor

Băncile comerciale, prin natura activității lor, acordă atât credite pe termen scurt, destinate activității de exploatare, cât și credite pe termen mediu și luând pentru susținerea activității de investiții.

De exemplu, principalele categorii de credite pe termen scurt pe care le poate acorda Banca Comercială Română sunt:

- exprimate în monedă națională: credite de trezorerie (capital); linii de credite; credite pentru stocuri, cheltuieli și alte active constituite temporar; credite pentru stocuri și cheltuieli sezoniere; credite pentru producția de export și exportul de produse; credite de scont; credite pe cecuri remise spre încasare; credite de factoring; facilități de cont; credite pe mărfuri vândute cu plata în rate;

- exprimate în valută: credite pentru importul de bunuri și servicii; linii de credit de tip revolving pentru importuri de materii prime și materiale; credite pe documente remise spre încasare.

Totodată, pentru susținerea activității de investiții poate acorda următoarele categorii de credite:

- în lei, pentru:

- dezvoltare, în completarea capitalului propriu;
- dezvoltare în cofinanțare cu alte societăți bancare;
- activități de leasing;
- procurarea titlurilor de valori mobiliare;

- în valută, pentru:

- modernizarea și dezvoltarea capacităților existente;
- re tehnologizarea proceselor de fabricație;
- achiziționarea de mașini, utilaje, instalații, tehnologii din import.

Fiecare din categoriile de credite menționate se individualizează printr-o tehnică de creditare și o metodologie specifice.

Creditul de trezorerie se acordă pentru procurarea activelor circulante necesare activității de exploatare în vederea obținerii de produse, servicii sau lucrări care au la bază un consum și o desfacere asigurată. Dimensionarea sa se realizează trimestrial, pe baza fluxului de lichidități. De fapt, trezoreria negativă se identifică cu necesarul de finanțare și constituie suportul pentru determinarea volumului creditului. Acordarea creditului de trezorerie se face printr-un cont separat de împrumut în cadrul plafonului aprobat, concomitent cu efectuarea plății prin contul curent sau direct din contul respectiv, în funcție de situația financiară a agentului creditat.

Linii de credit reprezintă o modalitate specifică de creditare în sensul că se pot efectua acordări și rambursări pe întreaga perioadă de valabilitate a liniei, cu condiția ca soldul debitor al contului prin care se evidențiază împrumutul să nu depășească plafonul aprobat. Creditul se

poate aproba fie pentru activitatea curentă de ansamblu, fie pentru o subactivitate sau un proiect al agenților economici care îndeplinesc următoarele condiții:

- înregistrează o stare de bonitate bună și au un serviciu al datoriei corespunzător;
- sunt clienți stabili ai băncii și efectuează operații de încasări și plăți cu regularitate;
- dispun de un capital social a cărui dimensiune se modifică periodic.

De remarcat, faptul că un agent economic nu poate beneficia concomitent de credite de trezorerie și de linii de credit.

Creditele pentru stocuri și cheltuieli constituite temporar se acordă în baza unei documentații specifice din care trebuie să rezulte obiectul creditabil și cauzele economice care l-au generat. Se au în vedere aprovizionările în avans față de termenele contractuale, întreruperea producției din motive justificate, lipsa mijloacelor de transport. Se acordă prin cont separat de împrumut, pe termen de maxim 180 de zile.

Creditele pentru stocuri și cheltuieli sezoniere se acordă agenților economici ce constituie astfel de stocuri. În această categorie se includ produsele agricole, agroalimentare precum și orice alte stocuri de natura activelor circulante care se consumă într-o perioadă mai mare de un trimestru, fără a depăși un an. Aprobarea, acordarea și rambursarea lor se face folosind aceleași tehnici ca și în cazul creditelor pentru stocuri și cheltuieli constituite temporar.

Creditele pentru producția de export și exportul de produse se aprobă în baza documentației înaintate de agenții economici, cu condiția existenței unor contracte de export sau comenzi ferme încheiate cu partenerii externi. Din documentație trebuie să rezulte cantitatea și felul mărfii, condițiile și graficul de livrare, modalitatea și termenele de plată, prețul mărfii. Creditul se rulează printr-un cont separat de împrumut cu respectarea următoarelor restricții:

- beneficiarul creditului să aibă contul curent și contul valutar deschise la banca creditoare;
- încasarea valutei aferente exportului și transformarea ei în lei să se facă prin intermediul conturilor bancare;
- durata ciclului de exploatare să nu depășească 12 luni, cu excepția produselor cu ciclu lung de fabricație.

Creditele de scont se acordă în condițiile îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:

- posesorul titlurilor de credit să fie client al băncii la care solicită scontarea;
- titlul să fie acceptat legal la plată;
- intervalul de timp din momentul prezentării la scont și scadență să nu depășească 12 luni.

Scontarea se face în limita unor plafoane stabilite lunar de Centrala băncii. Totodată, scontarea propriu-zisă presupune din partea băncii următoarele operații:

- calculul valorii creditului prin deducerea din valoarea nominală a titlului a taxei scontului;
- remiterea titlului, pe circuit bancar, la banca trasului în vederea încasării;
- încasarea titlului la valoarea nominală și transmiterea sumei la banca care a operat scontarea.

Creditele pe cecuri remise spre încasare se acordă pe baza cererilor de credit la care se anexează borderoul cecurilor. De regulă, aceste credite se acordă pentru cecurile certificate și pentru cecurile emise de agenții economici care se bucură de o bună reputație. Creditele se acordă printr-un cont separat de împrumut, iar scadența se stabilește cu cel mult 7 zile lucrătoare după expirarea termenelor legale de prezentare la plată a cecurilor creditate.

Creditele de factoring se acordă societăților specializate în acest domeniu, în baza unei cereri însoțită de un borderou al facturilor. Se derulează printr-un cont separat de împrumut, nivelul acestora fiind stabilit în funcție de valoarea facturilor prezentate.

Creditele pentru facilități de cont se acordă pe perioade scurte de timp, până la 15 zile calendaristice, agenților economici cu o situație economico-financiară foarte bună, dar care, din anumite cauze justificate economic nu pot face temporar față plăților. Aceste credite se acordă

prin contul curent, în limita unui plafon stabilit de bancă. Rambursarea se efectuează pe măsura realizării încasărilor, diminuându-se soldul debitor al contului curent.

Creditele pe termen scurt în valută pot fi acordate agenților economici indiferent de forma de organizare și capitalul social. Constituie obiect al acestor credite activitățile de aprovizionare, producție, desfacere, prestări servicii, import-export, acoperirea decalajului temporar între cheltuielile și resursele pentru investiții, dacă aceste activități nu generează speculații de curs sau de dobândă. Se acordă prin conturi separate de împrumut, deschizându-se conturi distincte pentru următoarele activități:

- importul de bunuri și servicii;
- linia de credit de tip revolving pentru importul de materii prime și materiale;
- documente remise spre încasare.

Ca o particularitate care operează în cadrul activității de creditare în valută este aceea că, banca percepe atât comision de gestionare a creditului, cât și comision de neutilizare. Mărimea procentuală a acestor comisioane se negociază și se înscrie în contractul de credit.

La rândul lor, creditele pentru susținerea activității de investiții se particularizează prin obiecte și tehnici de acordare specifice, tratate la disciplina „Investiții”.

3. Verificarea garanției materiale a creditului

Garantarea materială a creditului este, după cum s-a mai menționat, unul din criteriile esențiale puse la baza organizării procesului de creditare. Urmările existenței garanției materiale a creditului izvorăsc, pe de o parte, din necesitatea asigurării unei concordanțe depline între stocurile de valori materiale și creditele acordate pentru constituirea lor, iar, pe de altă parte, din necesitatea efectuării unui control riguros asupra modului de folosire a valorilor materiale și a mișcării acestora în economia națională.

Obiectivele generale ale verificării garanției materiale a creditului sunt următoarele: reliefa volumului, structurii și calității valorilor materiale procurate pe seama resurselor împrumutate; urmărirea condițiilor de păstrare a stocurilor și a modului de ținere a evidenței acestora; orientarea eforturilor agenților economici și băncilor în vederea eliminării cauzelor care au generat fenomene negative în procesul folosirii fondurilor materiale și bănești; realizarea unei concordanțe permanente între creditele acordate și valorile materiale constituite pe seama lor de agenții economici; sancționarea pe linie de credit a agenților economici care încalcă clauzele înscrise în contractele de împrumut.

Din punct de vedere al modalităților în care se realizează, verificarea garanției creditului poate fi faptică, efectuată prin constatări la fața locului, și scriptică, efectuată pe baza bilanțului contabil, balanței de verificare și altor date din evidența economică. Fiecare din cele două modalități, în funcție de momentul realizării, poate fi prealabilă, desfășurată cu prilejul negocierii contractelor de împrumut și acordării creditelor și ulterioară, desfășurată după acordarea creditelor, în procesul de folosire a acestora.

Trăsăturile specifice, care conferă **verificării faptice** o identitate proprie sunt: se desfășoară ori de câte ori băncile finanțatoare consideră că este necesară, deci nu are o periodicitate anume stabilită; folosește procedee specifice legate de numărare, cântărire, măsurare, observare; se realizează, în cea mai mare măsură, prin sondaj și privește aspecte legate de formarea și conservarea anumitor stocuri de valori materiale; rezultatele sale sunt consemnate în acte de control numai în măsura în care sunt constatate deficiențe în gospodărirea valorilor materiale care garantează creditul; implică consecințe imediate pe linie de credite; nu stabilește volumul real al garanției materiale, ci numai modul de respectare a unor condiții ce trebuie să le îndeplinească stocurile creditate.

Obiectivele specifice ale verificării faptice vizează, îndeosebi, următoarele aspecte: confruntarea diferitelor evidențe pe linia stocurilor de valori materiale și compararea stocurilor efective cu cele scriptice; urmărirea unor aspecte ce țin de existența stocurilor referitoare la vechime, calitate, mod de păstrare; urmărirea necesității și mișcării stocurilor prin prisma

consumului, încheierii fabricației, desfacerii; respectarea normelor legate de constituire, evidență, folosire.

Verificarea scriptică prealabilă vizează analiza, pe baza bilanțului contabil, a structurii patrimoniului agentului economic asupra căruia se constituie dreptul de gaj al băncii, precum și veridicitatea eventualelor scrisori de garanție emise de bănci sau instituții financiare și de credit din țară și din străinătate, respectiv a titlurilor de valoare gajate.

Verificarea scriptică ulterioară se desfășoară având la bază instrumente specifice evidenței economice, în special a celei contabile. Se particularizează prin: presupune o anumită periodicitate în desfășurare; se realizează ulterior momentului pentru care sunt întocmite instrumentele contabile (balanța de verificare, bilanțul contabil), din care motiv este necesară actualizarea datelor; rezultatele acestei verificări sunt reflectate în situații specifice întocmite în acest prilej, indiferent de sensul acestora; are în vedere stocurile de valori materiale și cheltuielile de producție și circulație în totalitatea lor.

Acțiunea de verificare scriptică a garanției creditului se poate realiza prin două metode care, în funcție de conținutul operațiunilor pe care le presupune, sunt cunoscute sub denumirea de metodă bilanțieră (directă) și metodă nebilanțieră (indirectă).

Metoda bilanțieră de verificare a garanției creditelor este mai complexă, ea presupunând și o analiză a nivelului soldurilor conturilor de bilanț și, în consecință, răspunzând mai bine unor necesități de informare suplimentară privind volumul și structura stocurilor de valori materiale și resurselor bănești care le acoperă. În principiu, utilizarea acestei metode implică parcurgerea a trei etape distincte delimitate între ele după natura operațiunilor pe care le cuprind.

Astfel, într-o primă etapă, se stabilesc stocurile de valori materiale și soldurile de cheltuieli ce se iau în calculul garanției, reflectate de conturile de bilanț.

În etapa a doua se stabilesc o serie de scăzăminte ce urmează să se facă din stocurile și cheltuielile reflectate de conturile din bilanț. Asemenea scăzăminte se referă la: stocurile și cheltuielile acoperite pe seama resurselor proprii și atrase; posturile rectificative privind stocurile și cheltuielile, în vederea reflectării acestora la prețuri de creditare; stocurile și cheltuielile necreditabile, generate de o activitate necorespunzătoare a agenților economici.

În cea de-a treia etapă se determină garanția disponibilă pentru toate creditele acordate, cu care se acoperă angajamentele de credite reflectate în conturile deschise la bancă, stabilindu-se rezultatul verificării, sub forma plusului sau minusului de garanție.

Metoda nebilanțieră de verificare a garanției creditelor simplifică mult acțiunea de control bancar. Ea are la bază consecințele unei folosiri neraționale a valorilor materiale și bănești de către agenții economici, concretizate în imobilizări de fonduri, urmărind ca în final să pună de acord volumul creditelor nerambursate la scadență cu volumul imobilizărilor existente.

Urmărind efectele procesului de gospodărire a fondurilor, metoda nebilanțieră se folosește de o serie de informații obținute, în cea mai mare parte, prin alte căi decât cele legate de bilanțul contabil, cum ar fi: rezultatele controlului faptic al garanției creditelor; raportările statistice către diferite nivele de decizie din întreprindere; evidențele operative și contabile analitice conduse pe linia stocurilor; concluziile organelor bancare privind situația financiară a întreprinderilor, desprinse din analiza cererilor de credite. Toate aceste informații servesc la actualizarea imobilizărilor până în momentul verificării garanției.

De fapt, prin însăși esența sa, metoda nebilanțieră implică cuantificarea imobilizărilor actualizate, care servesc drept bază de comparație a imobilizărilor reflectate în creditele nerambursate la scadență. Imobilizările actualizate se stabilesc pe baza următoarelor relații:

$$I_a = I_e - I_l + I_f, \text{ unde:}$$

I_a – imobilizările actualizate la data verificării garanției;

I_e – imobilizările existente la sfârșitul perioadei pentru care se efectuează verificarea garanției;

I_l – imobilizările lichidate în perioada cuprinsă între sfârșitul perioadei (lunii, trimestrului) pe care se efectuează verificarea și momentul verificării;

I_f – immobilizările formate în perioada menționată.

Immobilizările actualizate reprezintă stocuri de valori materiale și cheltuieli care nu îndeplinesc condițiile de creditare. Cu prilejul verificării garanției, acestea se individualizează pe grupe mai importante, în funcție de cauzele care le-au generat.

În final, verificarea garanției creditelor urmărește să reliefeze rezultatul acestei verificări. Acest rezultat se stabilește în mod diferențiat în funcție de metoda de verificare folosită. Astfel, în cazul metodei bilanțiere, rezultatul verificării garanției se stabilește prin compararea angajamentelor de credite (A) cu garanția disponibilă pentru aceste credite (G), din comparație putând rezulta:

- un plus de garanție când $A < G$;
- un minus de garanție când $A > G$.

În cazul metodei nebilanțiere, rezultatul valorificării garanției se stabilește prin compararea immobilizărilor reflectate în credite nerambursate la scadență (I_{cns}) cu immobilizările actualizate (I_a), putând să apară una din următoarele situații:

- un plus de garanție când $I_{cns} > I_a$;
- un minus de garanție când $I_{cns} < I_a$.